

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

09 ינואר 2012

עפ"ג 24588-10-11 מדינת ישראל נ' נחום(אסיר)
עפ"ג 33075-10-11 נחום נ' מדינת ישראל

כב' הנשיאה דבורה ברלינר – אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא
כב' השופטת מרים סוקולוב

המערערת בע"פ 24588-10-11 : מדינת ישראל
המערער בע"פ 33075-10-11 : אייל נחום

נגד

המשיב בע"פ 24588-10-11 : אייל נחום (אסיר)
המשיבה בע"פ 33075-10-11 : מדינת ישראל

נוכחים:

עו"ד דפנה יבין מפרקליטות מחוז ת"א (פלילי)
אייל נחום – שהובא ע"י השב"ס ובי"כ עו"ד קרן נהרי

פסק-דין

כתב האישום המתוקן שבו הודה אייל נחום (להלן: "המשיב") במסגרת הסדר טיעון כולל לא פחות מ- 11 אישומים. כל האישומים עניינם עבירות מין ברמות שונות. הרקע הכללי הוא, פעילות אינטרנטית שביצע המשיב, שבמרבית האישומים הביאה להרשעתו במעשים מגונים ובהטרדה מינית על-סמך אותה פעילות אינטרנטית. בחלק מהאישומים הסלימו האירועים כדי אירועים פיזיים של ממש, והמשיב הורשע בבעילה אסורה בהסכמה וכן במעשה סדום בהסכמה. אנו מפנים לענין זה לאישום השמיני, התשיעי, העשירי והאחד-עשרה. באישום אחר, הכוונה לאישום השני, מדובר גם בעבירת אישומים, ובהמשך נתייחס לאישומים, למהותם ולטיבם.

סיפור המעשה באופן כללי עניינו בכך, שהמשיב נכנס לאתר אינטרנט שמיועד לילדים ולבני-נועד אתר "שוקס", האתר משמש כרשת חברתית ובו נוהגים לגלוש ילדים ובני נוער. האתר משמש כחצר משחקים וירטואלי לילדים ולבני נוער. נעיר כבר בשלב זה, כי העובדה שמדובר באתר שמיועד לילדים ולבני נוער היא נסיבה מחמירה בעינינו. העבירות לא בוצעו באתרים של מבוגרים, שאליהם "התגלגלו" או גלשו ילדים במקרה אלא באתר שמטבע ברייתו מיועד, כאמור, לבני-נוער.

המשיב שבפנינו התכתב עם קטינות בגילאים 10 – 16 וניצל את ההתכתבות לצורך הטרדה מינית וכדי לנסות לשדלן להיפגש עימו, כדי לספק את צרכיו המיניים. המשיב אימץ לעצמו שם בדוי ושם זה שימש אותו לצרכים הנ"ל.

בכתב האיטום נטען כי מדובר בכ- 4,000 פעמים שבהם שלח המשיב הודעות לקטינות, הכל באותו אתר, אתר שוקס, לאורך תקופה של כ- 4 שנים. הפניות לקטינות כללו, בין היתר, פניות וולגריות. בכולן היתה פנייה מעין חיזור. המשיב הציע לקטינות להיעזר בו כדי לענות על שאלות בנושאי מין, החמיא לקטינות על יופיין וכיו"ב. הדגש הוא על-כך שהקטינות שמדובר בהן, היו ילדות בין הגילאים 11 ועד 15, כאשר חלק לא מבוטל מהאיטומים, מדובר בילדות בגילאי 11, 12. הגיל מדבר במקרה זה בעד עצמו.

המשיב ביקש מהקטינות, למשל, שיביאו מצלמה ויבצעו אל מול פני המצלמה מעשים מיניים שונים. שוחח עם הקטינות בציטים על תכנים מיניים, התייחס למיניותן של הילדות, שלח לאחת מן המתלוננות תמונה שלו בתחתונים בלבד, ביקש מהן תמונות בצורות שונות, שאל שאלות פולשניות ומטרידות, כגון, האם קיימת כבר יחסי-מין, הציע להן להתפשט אל מול פני המצלמה, הסביר להם הסברים מיניים. אנו רואים להזכיר לענין זה את האיטום השביעי, שבו שוחח המשיב עם שוטר שהתחזה לקטינה, ובין היתר הסביר למי שסבר שהיא קטינה כבת 13 בשם אסתר, מה זה דגדגן וכיו"ב.

כאמור, האיטומים האחרונים מהאיטום השמיני ואילך, הסלימו לכלל מעשים מיניים של ממש. המשיב בעל קטינות בהסכמתן, ביצע בהן מעשי סדום. אנו רואים להזכיר לענין זה את האיטום התשיעי, שבו המתלוננת, בעקבות לחצו של המשיב, הסכימה לקיים יחסי מין עם אדם נוסף וכן את האיטום ה- 11, שבו הסכימה המתלוננת, לאחר שהמשיב החמיא לגופה, סיפר לה שהוא אונן תוך כדי התבוננות בה, לקיים איתו יחסי מין תוך שהוא אומר לה שהוא כבן 16.

הזכרנו לעיל את האיטום שבו יוחסה למשיב עבירת איומים, ואנו רואים להרחיב במעט בנושא עובדותיו. המתלוננת במקרה זה היתה בשעת מעשה בת 12 ו- 10 חודשים. המשיב שלח לה הודעה ולפיה יש לו תמונות שלה בעירום, ולאחר-מכן שלח לה קובץ שעוצבו בדרך שאיננה ידועה, ובהן נראה חדרה של המתלוננת ובו נערה ללא מראה פנים כשהיא חשופת חזה, מכנסיה משוכים כלפי מטה ואיבר מינה חשוף. אין צורך בדימיון רב כדי להבין את רמת האימה שיכולה ליפול על ילדה בגיל זה, כאשר זהו הקובץ שנשלח אליה. ושמא לא הבינה המתלוננת את המסר, המשיב איים עליה בכך שכתב לה, כי יראה את התמונות האלה באינטרנט ודרש ממנה "לעשות איתו מצלמה", דהיינו – פעילות מינית מול המצלמה.

אנו רואים להדגיש, כי המשיב התחזה לא רק באשר לשמו, אלא גם באשר לגילו. המשיב הציג את עצמו כבן 16. יש לכך חשיבות לענין הבנתו. ענין הגיל הוא חשוב ומשמעותי וכי המתלוננות רובן או כולן שמא לא היו בכלל מתייחסות אליו, לו היו יודעים את גילו האמיתי, שהיה כבן 23 בסוף הפרשה.

כפי שציינו בראשית הדברים, המשיב הודה בבית-משפט קמא בכל האישומים, לאחר שכתב האישום תוקן. העובדות שפורטו על-ידינו לעיל, משקפות את עובדותיו של כתב האישום המתוקן.

בית-משפט קמא (כב' השופט ב' שגיא) קיבל, עובר לטיעונים לעונש וכחלק מהם מגוון של מסמכים. נראה לנו שלא נחטא לאמת, אם נאמר כי כל קשת ההערכות וחוות הדעת הרלוונטיות הוגשו לבית-משפט קמא, בין אם על-ידי התביעה ובין אם על-ידי ההגנה. בגדר אותה קשת של חוות-דעת נכללים תסקירי שירות מבחן, הערכת מסוכנות של המרכז להערכת מסוכנות, עדויות אופי, חוות-דעת פסיכולוגית שהוגשה על-ידי ההגנה, איבחון שנערך למערער, מסמכים רפואיים, כאשר לכל אלה התווספו גם הטיעונים לעונש, ובמסגרתם גם עדים לענין הענישה שהובאו מטעם ההגנה.

בסופו של יום, הטיל בית-משפט קמא על המשיב 44 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שמתוכם תנוכה תקופת המעצר. עונשי מאסר על תנאי לתקופות משתנות, בהתאם לעבירות שמדובר בהן וכן פיצוי למתלוננות באופן שפורט על-ידי בית המשפט ואיננו רואים לחזור עליו.

על גזר הדין מונחים בפנינו שני ערעורים: המדינה מערערת על מה שהיא רואה כקולת העונש. הסנגורית ערערה על חומרת העונש.

אנו רואים, עם זאת, להעיר, כי במהלך הדיון בפנינו נראה שעיקר מאמציה של הסנגורית התמקדו בהדיפת טיעוניה של המדינה לענין החמרת הענישה, שמא משום שגם היא הבינה כי האפשרות שערכאת הערעור תקל בענישה במקרה זה היא אפשרות שכמעט איננה ריאלית.

גזר-דינו של בית-משפט קמא הוא מפורט ויש בו התייחסות לכל הרכיבים הרלוונטיים. בית-משפט קמא נתן משקל רב למסלול השיקום שעבר המשיב מאז ביצוע העבירות עד למתן גזר הדין. בדיעבד, שמענו מפי הסנגורית, גם היום ובמהלך שהותו בכלא, משתתף המערער בקורסים שונים, שהם חלק מאותו תהליך שיקום.

שיקול נוסף שעמד בפני בית-משפט קמא היה, הודאתו של המשיב, אשר חסכה את הנזק שעלול היה להיגרם לקטינות, אם תיאלצנה להעיד בפני בית המשפט.

התוצאה הסופית אליה הגיע בית-משפט קמא, היוותה למעשה איזון, כך לשיטתו של בית-משפט קמא, בין גורמי החומרא וההתחשבות בגילו של המערער, שנותנת פתח לתקווה כי תהליך השיקום יצלח והמשיב, בסופו של יום, אולי לאחר תהליך ארוך, יהפוך להיות אזרח מן המניין, שיתפקד באורח נורמטיבי ולא יחזור על עבירות מסוג אלה שביצע בכתב האישום.

התביעה טוענת, כי בית-משפט קמא נתן משקל יתר לשיקולי הקולא ולא איזן נכונה את החומרא שבכתב האישום. על אלה שמה המדינה את הדגש: מדובר בעבירות שהתמשכו לאורך תקופה ארוכה ביותר, כפי שציינו כ- 4 שנים. המשיב כמעט לא נחשף לסיכון במהלך ביצוע

העבירות, שהרי הוא איננו אמור לצאת לרחובות כדי לבצען, אלא לשבת ליד מקלדת, הא ותו לא. בעזרת אותה מקלדת הגיע המשיב לאן שהגיע וביצע כל אותן עבירות. יחד עם זאת, המשיב לא הסתפק בסופו של יום במקלדת ואף לא במצלמה, אלא עבר לביצוע מעשים פיזיים על בסיס הקשרים האינטרנטיים שנקשרו בינו לבין המתלוננות. המדינה מדגישה את גילן הצעיר מאד של המתלוננות, ילדות כבנות 12 ואף פחות מכך ועד גיל 15. לענין זה מפנה המדינה כי המשיב, כפי שצויין לעיל, היה ער לחשיבות הגיל, שעל-כן כחלק מההתחזות הציג עצמו כבן 16 ורכש בכך את אמונו של הקטינות.

באשר להודאתו של המשיב, לטענת המדינה אין לייחס לכך במקרה הנוכחי משקל רב. המשיב, כך לשיטתה, עשה שיקול הגיוני ושמא סבר כי עלייתן של הקטינות, כולן או חלקן, לדוכן העדים לאו דווקא תפעל לטובתו, שעל כן העדיף להודות ולמנוע את הופעתן. מכל מקום, אין בכך כדי להוות משקל נגד לריבוי, לחומרה ולאופי המעשים.

עוד מפנה המדינה לכך, שלמעשה המעשים נקטעו רק בעקבות חשיפתם ובעקבות המעצר. המשיב לא חזר בו בכוחות עצמו מביצוע המעשים ולא התעשת יום אחד והבין את חומרת מעשיו. משמעות מיוחדת ייחסה המדינה לאופיין האינטרנטי של העבירות. כאמור, מדובר בעבירות שמאפיינות את הדור הנוכחי, הכוונה לדור הצעיר והצעיר מאד. הסיכון שבביצוען קלוש עד לא קיים. אין הרבה פסיקה בנושא זה, שעל-כן כל תיק שמגיע לבית המשפט יוצר תלם בפסיקה באשר לענישה הראוייה בעבירות מסוג זה.

כאמור, בהתחשב בכל המכלול, העתירה היא להחמיר בענישה.

הסנגורית מצידה הפנתה, כפי שניתן לצפות, לתהליך השיקום המשמעותי שעבר המשיב. כראייה לכך מצביעה הסניגורית על העובדה כי אם בתחילת הדרך הערכת המרכז להערכת מסוכנות היתה כי מדובר במסוכנות מינית גבוהה, הנה, לאחר תהליך השיקום שכאמור עדיין לא הושלם, ירדה חומרת ההערכה וכרגע ההערכה היא שהמסוכנות בינונית-גבוהה.

הסנגורית מפנה לנורמטיביות בדרך חייו של המערער, למעט העבירות נושא כתב האישום. למערער אין עבר פלילי. הוא היה תלמיד מצטיין, שירת בצבא, היה חייל מוערך. יש בכך כדי להצביע על העובדה שהוא יכול לשוב ולתפקד כאזרח נורמטיבי.

עוד מפנה הסנגורית למושכלות היסוד באשר להיקף התערבותה של ערכאת הערעור בענייני ענישה. ערכאת הערעור לא בנקל תתערב, גם אם העונש מצוי ברף הנמוך של הענישה המתחייבת.

הסנגורית מפנה גם לכך, שהמשיב נמצא גם בכלא בטיפול אינטנסיבי. הוא השתלב כבר בשלוש קבוצות טיפול ואמור להשתלב בקבוצות טיפול נוספות לאורך תקופת מאסרו בכלא. בשל כך העתירה היא, שלא להחמיר את הענישה, וזאת גם אם בית-משפט לא יקבל את עתירת ההגנה להקל בענישה.

שקלנו את טיעוני הצדדים, נטלנו לעצמנו פרק זמן נוסף בין שמיעת הטענות לכתיבתו של פסק הדין הנוכחי ודעתנו היא, לאחר שעשינו כך, כי ערעור המדינה בדין יסודו. מכל זווית שהפרשה תיבחן, זועקת למרחוק חומרה, חומרה ושוב חומרה. שלא לדבר על הכיעור והשפלות שבמעשים לצד ההיבט המיני שבהם.

נתחיל בענין התקופה – 4 שנים ארוכות ביצע המשיב את העבירות. בשל ההפנייה לנורמטיביות שבדרך חייו, ניתן היה אולי לצפות שלאורך תקופה זו, שהיא כנצח בהתייחס לגילו של המשיב, יתעשת המשיב ויבין גם בכוחות עצמו, כי הוא איננו יכול לבצע עבירות כאלה כלפי ילדות בנות 11, 12, 13. לא כך נהג המשיב. כאמור, נכנס לאתר שמיועד לילדים ובני-נוער ושם ביצע את אשר ביצע. לא רק אורך התקופה אלא מספר ההטרדות והפניות הוא בעינינו משמעותי ביותר. לא בכדי ציינו בפתח פסק-דיננו את מספר הפעמים שמדובר בהן, כ- 4,000 פעמים, זהו מספר שכמעט איננו נתפס. אבל זהו מספר ההודעות אותן שלח המשיב לקטינות שעשו שימוש באותו אתר שוקס.

כתב האישום מפרט נוסחים שונים של פניות המשיב למתלוננות. חלק מהן כבר פרטנו בפתיח לפסק הדין ואיננו רואים לחזור על הדברים. על כל פנים, המשיב ניצל את הגיל הבעייתי של הילדות שמדובר בהן, גיל 12, 13, מעבר בין ילדות לנערות. את הסקרנות הטבעית שקיימת בגיל הזה לגבי כל עולם המין ועשה בזה שימוש ציני לצורך מטרתו.

המשיב הזמין את הקטינות להיות איתו בקשר, וכאמור גם הצליח בלא מספר פעמים.

חומרה מיוחדת אנו רואים באישום השני ולא בכדי הזכרנו את עובדותיו. הזכרנו כבר כי המשיב שלח למתלוננת תמונה של חדרה שבו היא נראית עירומה ללא פנים, תוך איום: "אם את לא רוצה לראות את התמונות האלה במחשב עם מספר הטלפון והשם שלך, אז תעשי איתי מצלמת אינטרנט". המתלוננת במקרה זה, כאמור, היתה פחות מבת 13. כמה שפלות נדרש כדי לאיים על ילדה איום מעין זה.

המשיב גם הכניס את אחותה של המתלוננת לתמונה, והיפנה אליה שאלה: "מה אחותך תגיד אם היא תראה את התמונות האלה באינטרנט?". ושמא לא הבינה המתלוננת את המסר, הודיע לה המשיב כי הוא מכיר את בני-משפחה ופרטים אישיים נוספים, כדי להקנות לאיום גוון משכנע במיוחד.

חומרה נוספת אנו רואים בעבירות באישומים האחרונים, שבהם, כאמור, מדובר במעשים מיניים של ממש. מדובר אכן בבעילה בהסכמה, עדיין, הקשר נוצר באמצעות האינטרנט. כל המתלוננות הן קטינות, והמשיב ניצל את הקשרים שקשר באינטרנט כדי להגיע לכלל מעשים מיניים אסורים, שהרי ההסכמה אינה מבטלת את הרכיב ולפיו מדובר בבעילה אסורה. נזכיר

לענין זה את האישומים תשיעי, עשירי ואחד-עשרה, שבו מדובר גם במעשה סדום ולא רק בבעילה אסורה בהסכמה.

מקובל עלינו טיעונה של המדינה לענין החשיבות וההרתעה, כאשר מדובר בעבירות שמבוצעות באמצעות האינטרנט. העידן הנוכחי הוא עידן האינטרנט. העולם כולו השתנה בעקבותיו וההשפעה הגדולה ביותר היא על בני הנוער והילדים, כמו במקרה שלפנינו. לצד הקידמה, הברכה וההישגים שלא יתוארו שניתן להשיג באמצעות המחשב והאינטרנט, צפויה בו גם סכנה אמיתית ומוחשית שבאה לידי ביטוי קונקרטי בתיק הנוכחי. צודקת התביעה כאשר היא טוענת, שהעברין כמעט אינו נוטל על עצמו סיכון, הוא איננו יוצא לרחובות, הוא איננו מחפש את קורבנותיו, די לו במקלדת כדי לבצע את זממו. עבריינים פוטנציאליים כדוגמת המערער שבפנינו, צריכים להבין כי אם וכאשר יתפסו, תהיה התגובה קשה ומכאיבה.

לצד כל אלה קיים תהליך השיקום. איננו מתעלמים מתהליך זה ואנו מוכנים להסכים כי מדובר בתהליך שיקום משמעותי, שהמערער שיתף איתו פעולה. תקוותנו היא, למען המערער כמו למען החברה, שתהליך השיקום אכן ישא פירות. אנו אומרים בפה מלא, כי אלמלא תהליך שיקום זה ואלמלא מושכלות היסוד באשר להיקף התערבותה של ערכאת הערער בענייני הענישה, היינו מטילים על המשיב עונש חמור בהרבה מזה שבדעתנו להטיל בסופו של יום.

המשיב ראוי אכן להתחשבות בשל אותו תהליך. אנו מוכנים לקבל כי גם מאחורי הודאתו עומדת הכרה אמיתית בחומרת מעשיו ובנזק שגרם למתלוננות, ולא בשיקול ציני שעניינו הנזק שעלול להיגרם לו אם אכן תיאלצנה המתלוננות לעלות בזו אחר זו לדוכן העדים. לפיכך, אנו מסכימים עם בית-משפט קמא כי היה מקום להתחשב בהודאתו. עדיין, וחרף השיקולים דלעיל, עונש של 44 חודשי מאסר בגין 4,000 הטרדות מיניות לצד המעשים המיניים של ממש, איננו נותן ביטוי לא לחומרת העבירה ולא לגורם ההרתעה שאמור לשמש רכיב דומיננטי בשיקולי הענישה.

התוצאה היא, כי אנו מקבלים את ערעור המדינה. כפי שצינו לעיל, בהיותנו ערכאת ערער שאיננה נוהגת למצות את הדין עם משיבים, אנו מטילים על המשיב 5 שנות מאסר במקום 44 חודשים. יתר רכיבי הענישה ישארו בעינם.

ניתן לפרסם את גזר הדין בכפוף לאיסור פרסום שמן ופרטי זהותן של הקטינות.

ניתן והודע היום י"ד טבת תשע"ב, 09/01/2012 במעמד הצדדים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, שופט

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד